

[Hassing Jørgensen.]

Import førte os over i en Inflationsperiode, som senere krævede en smertefuld Afvikling.

Anden Gang, Nationalbanken maatte bøje sig for saadanne livsvigtige Hensyn til Landets almindelige Interesser, var i 1931, da den blev nødsaget til sammen med Sverige og Norge at følge Englands Eksempel og anmode om Suspension af Sedlernes Indløselighed. Det er egentlig ikke helt korrekt, naar man fremstiller Sagen saaledes, at det var Nationalbanken, der ikke var i Stand til at opfylde sine Forpligtelser. Selvfølgelig var Nationalbanken, rent bankteknisk set, i Stand til at opfylde sine Forpligtelser, men om den havde villet gennemføre det, saa vilde det formentlig være blevet Landets Ruin — i hvert Fald vilde Følgerne have været uoverskuelige. Her fremkalder man altsaa en anden Illusion, modsat den i 1818, at det er Statsmagten, som maa redde Nationalbanken, og giver det Udtryk i den Overenskomst, hvorefter Nationalbankens Ledelse maa indgaa paa at underkaste sig Handelsministerens Direktiver.

Foruden disse Begivenheder i vort eget Land vil man i alle Lande finde, at under meget kritiske Forhold vil Seddelbanken altid være underkastet de Hensyn, som Landets Velfærd kræver efter Regeringens og Lovgivningsmagtens Anskuelse, og det aldeles uden Hensyn til, om det er en Privatbank eller en Statsbank. Saa øjensynligt er dette vistnok blevet for alle, at ingen mere vil turde hengive sig til en Illusion om, at en nok saa stærkt lovbeskyttet privat Seddelbank kan frembyde større Sikkerhed for Landets Pengevæsen end en velorganiseret Statsbank eller, som der nu er foreslaaet, en selvejende Institution, der dog i Virkeligheden ejes af Staten. Denne Institutions Overtagelse af Seddelprivilegiet og af Nationalbankens Aktiver og Passiver kan derfor næppe frembyde nogen Betænkelighed fra nogen Side. Og der er et meget vigtigt Hensyn, som yderligere taler derfor, nemlig at Seddelprivilegiet medfører betydelige Indtægter, som naturligt bør tilfalde Staten i deres Helhed.

I Tilslutning til, hvad det ærede Medlem Hr. Christmas Møller udtalte, vil jeg fremsætte en enkelt Indvending mod det foreslaaede Navn. Et Navn er jo ikke afgørende, men det betyder ofte meget, og Navnet „Nationalbank“ er nu saa godt indarbejdet her i Landet som Udtryk for den ubetingede Vederhæftighed og er i øvrigt ogsaa udadtil blevet saa stærkt fæstnet i Bevidstheden, at det efter min Anskuelse vilde være et Tab at opgive dette

Navn. Jeg vilde dog ikke mene, man skulde bibeholde Betegnelsen „Nationalbanken i København“, men vilde foretrække Betegnelser som „Den danske Nationalbank“ eller „Danmarks Nationalbank“.

Jeg kan fuldt ud tiltræde Lovforslagets Bestemmelser om Bankens Formaal og dens Grundfond, og jeg finder den foreslaaede Sammensætning af Ledelsen — i væsentlig Overensstemmelse med den almindelige Banklovgivning — heldig. Jeg gør opmærksom paa, at man i Repræsentantskabets Sammensætning vender tilbage til et System, som tidligere var mere kendt i Pengeinstitutter, navnlig i Sparekasserne, det saakaldte Selvsuppleringsystem, mod hvilket man nok kunde gøre nogle Indvendinger. Men jeg ser mig paa den anden Side ikke i Stand til at anbefale nogen anden Fremgangsmaade. Man kunde selvfølgelig gaa den Vej at lade Regeringen udnævne samtlige Medlemmer af Repræsentantskabet, men i saa Henseende finder jeg, at den foreslaaede Ordning dog frembyder nogle Fordele, idet man formentlig netop ad den Vej, der her er foreslaaet, til Stadighed vil kunne paaregne fremtrædende Folk fra Erhvervslivet som Medlemmer af dette Repræsentantskab.

Derimod forekommer det mig unægtelig noget indviklet, naar man af Bestyrelsens 5 Medlemmer vil lade Repræsentantskabet vælge de 3 efter Forholdstalsvalgmetoden. Det forekommer mig at være en unødigt vidtløftig Fremgangsmaade. Ogsaa Direktionens Sammensætning finder jeg vel begrundet. Men jeg savner almindelige vejledende Bestemmelser om baade Repræsentantskabets, Bestyrelsens og Direktionens Beføjelser, saavel som ogsaa om deres indbyrdes Forhold. I den nuværende Nationalbank er Magtforholdet saaledes, at Direktionen faktisk i sine Dispositioner er aldeles uafhængig af Repræsentantskabet. Repræsentantskabets eneste virkelige Funktion synes at være den at vælge Direktørerne. Heri maa man ganske sikkert gøre en Forandring, og i den Henseende afgiver vel i øvrigt den almindelige Banklovgivning et brugbart Forbillede.

Den kgl. Bankkommissærs Forhold til Ledelsen svarer efter Lovforslaget til den nuværende Tilstand. Men jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, hvad han egentlig vil med den Titel. Det forekommer mig fuldstændig tilstrækkeligt, om man bestemmer, at Ministeren for Handel, Industri og Søfart fører Tilsyn med Banken o. s. v. At man i den Forbindelse vil benytte den Betegnelse, at han som *Bankkommissær*